

VAD ÄR DITT NÄSTA STEG?

Välkommen till arbetslivet! ▶

TIPS INFÖR JOBBSÖKANDET

Hitta ett intressant jobb

Var aktiv och ta kontakt med arbetsplatser som du är intresserad av. **Ibland kan du hitta jobb som inte lediganslagits.**

Det är viktigt att du vet vad du söker. Ta reda på fakta om arbetsplatsen genom t ex företags hemsidor.

Satsa på din ansökan

En personlig arbetsansökan skiljer sig från mängden, men undvik att gå till överdrift. Be någon bekant om respons på din ansökan innan du skickar iväg den.

Beskriv i din ansökan vad du kan erbjuda arbetsplatsen som arbetstagare.

Berätta i din ansökan vad du kan och var stolt över dina kunskaper.

Förutom tidigare arbetserfarenhet, eller om du saknar sådan, kan du berätta om kunskaper du fått genom t ex fritidsintressen eller frivilligarbete.

Be dina tidigare förmän eller fritidsinstruktörer om referenser.

Förbered dig inför din intervju

Om du blir kallad till intervju, **fundera i förväg på vad du kan få för frågor och hur du skulle kunna svara på dem.**

Förbered dig på att arbetsgivaren i slutet av intervjun kan fråga om du har några frågor om arbetsplatsen.

Kom ihåg att vara artig och ge ett städlat intryck.

Kom ihåg att du inte behöver svara på alla frågor (gällande t ex din familjesituation eller din politiska ståndpunkt).

NÄR DU HAR FÅTT JOBBET

Gör ett skriftligt arbetsavtal

Gör ett skriftligt anställningsavtal. Kom ihåg att du har rätt att bekanta dig med avtalet i lugn och ro. Om det är någonting som känns oklart, så behöver du inte genast underteckna avtalet. Du kan t ex fråga dina föräldrar eller be fackförbundet om råd.

Beställ skattekort från vero.fi och ge det till din arbetsgivare redan innan anställningen påbörjas.

Du har ingen prövotid om ni inte har kommit överens om det senast då anställningen påbörjas.

Ta reda på vilket fackförbund som gäller för din bransch och om det finns någon förtroendeman eller annan representant för personalen på din arbetsplats. Ditt fackförbund och förtroendemannen eller annan representant för personalen på din arbetsplats kan stöda dig om du får problem på din arbetsplats.

Lön för utfört arbete

Om du inte vet vilken lön du har rätt till, kan du rådfråga ditt eget fackförbund. **Du kan få högre lön än avtalsenlig minimilön men aldrig lägre.**

Kom ihåg att kontrollera löneutdraget: lönesumman, möjliga övertids- och veckoslutstillägg, skatteprocenten samt avgifter för tjänstepension och arbetslöshetsförsäkringsavgifter.

För övertid och helgdagar har du rätt till extra ersättning. Du kan tacka nej till övertid, men det lönar sig att vara flexibel.

När du arbetar har du rätt till årssemester. Du kan även ha rätt till semesterersättning.

För ett tidsbegränsat anställningsavtal måste giltig orsak anges i avtalet, t ex sommarjobb.

**Lönen utbetalas på
bankkonto och du har
rätt att få löneutdrag.**

När anställningen upphört

Ett tidsbegränsat anställningsavtal upphör utan uppsägningstid eller när anställningen löpt ut. Anställningsförhållandet kan hävas utan uppsägningstid endast vid ytterst tungt vägande skäl.

**Om din anställning plötsligt tar slut, bör
du be din arbetsgivare om intyg över
att anställningsförhållandet upphört.**

Försäkra dig om att det finns giltigt skäl till att anställningsavtalet hävts. Kontakta vid behov förtroendemannen på din arbetsplats eller ditt fackförbund.

**Kom ihåg att be
om ett skriftligt
anställningsintyg.**

BLEV DU ARBETSLÖS?

Att ansöka om arbetslöshetsskydd

Anmäl dig till din Arbetskraftsbyrå som arbetssökande senast på din första dag som arbetslös.

För ansökan om arbetslöshetsförmån måste du be din senaste arbetsgivare om lönebesked. Ditt fackförbund ger råd om vad lönebeskedet bör innehålla.

Arbetslöshetsförmån måste sökas enligt anvisningarna. **Om du har varit medlem av ditt fackförbund under en tillräckligt lång tid, har du rätt till inkomstrelaterad**

dagpenning. Ta kontakt med ditt fackförbunds arbetslöshetskassa.

Om du inte hör till något fackförbund, kan du ansöka om grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd från FPA.

Följ Arbetskraftsbyråns instruktioner för hur du håller din arbetsansökan i kraft. Delta i upprättandet av en personlig sysselsättningsplan och var aktiv både vad gäller tjänsterna som erbjuds och själva arbetssökandet.

Om du hittar jobb, bör du genast meddela Arbetskraftsbyrån och arbetslöshetskassan eller FPA.

VAD ÄR DITT NÄSTA STEG?

www.työelämään.fi

